

**ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ
РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ – БЛАГОЕВГРАД
ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ - БЛАГОЕВГРАД
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО МЕСТА”**

**УТВЪРЖДАВАМ,
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ :**

(ИНЖ. ТОНИ КРЪСТЕВ)

София, *10.02.2016* г.

З А Д А Н И Е

ЗА

**ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ,
ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАН ЗА ЛОВНОСТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ
И ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ОТ
ПОЖАРИ**

**В ЗЕМЛИЩАТА НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА ОТ ОБЩИНА БАНСКО
НА ТЕРИТОРИЯТА НА
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО МЕСТА”**

**И ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН ЗА ГОРСКИТЕ
ТЕРИТОРИИ – ДЪРЖАВНА СОБСТВЕНОСТ В РАЙОНА НА ДЕЙНОСТ НА
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО МЕСТА”**

Изработил:

[Signature]
(инж. Б. Константинов)

Директор на ТП „ЛГС Места”

[Signature]
(инж. И. Герин)

София, декември 2015 год.

[Signature]

ПРОТОКОЛ

Днес, 07.01.2016 г. на основание писмо на Изпълнителна Агенция по горите ИАГ - 40367/18.11.2015 г., в сградата на РДГ „Благоевград“ се проведе заседание на комисия в състав:

1. д-р инж. Георги Гогушев - зам. директор на РДГ „Благоевград“
2. инж. Нели Йонова - началник отдел в ЮЗДП
3. инж. Сашко Попов – директор дирекция „СА“ в РДГ „Кюстендил“
4. инж. Стоян Момов – гл. експерт в ЮЗДП
5. инж. Магдалена Стамберова - гл. експерт в РДГ „Благоевград“
6. инж. Стоянка Диманкова - гл. експерт в РДГ „Благоевград“
7. инж. Иван Герин - директор на ТП „ДГС Места“
8. инж. Георги Радулов - зам. директор на ТП „ДГС Места“
9. инж. Янко Илчев - ст. лесничей в ТП „ДГС Места“

за приемане на преработеното Задание за инвентаризация на горските територии, за изработване на горскостопански план, план за ловностопанските дейности и дейностите по опазване от пожари в района на дейност на ТП „ДГС Места“.

След запознаване със Заданието и направените промени комисията

РЕШИ:

Приема заданието за инвентаризация на горските територии, за изработване на горскостопански план, план за ловностопанските дейности и дейностите по опазване от пожари със следните бележки и допълнения:

1. Площта на горите по степен на пожарна опасност и планираните мероприятия да се дадат по видове собственост.
2. Да се опишат автомобилните пътища, които се нуждаят от ремонт или рехабилитация.

Настоящият протокол се състави в четири еднообразни екземпляра, по един за ЮЗДП, РДГ „Благоевград“, ТП „ДГС Места“ и автора.

Комисия:

1. ....
/д-р инж. Г. Гогушев/

2. ....
/инж. Н. Йонова/

3. ....
/инж. С. Попов/

4. ....
/инж. С. Момов/

5. ....
/инж. М. Стамберова/

6. ....
/инж. Ст. Диманкова/

7. ....
/инж. Ив. Герин/

8. ....
/инж. Г. Радулов/

9. ....
/инж. Я. Илчев/

ОДОБРЯВАМ:
ИНЖ. ТОНИ КРЪСТЕВ
ИЗП. ДИРЕКТОР НА ИАГ
София, ... год.

ПРОТОКОЛ

от заседание на експертен съвет при Изпълнителна агенция по горите

Днес, 26.01.2016 год., в изпълнение на заповед № 168 / 25.01.2015 год. на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по горите, се проведе заседание на експертния съвет със задача да разгледа заданията за извършване на инвентаризация на горските територии, изработване на горскостопански карти, план за ловностопанските дейности, плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари и горскостопански план за държавните горски територии на ТП „Държавно горско стопанство Севлиево“, ТП „Държавно горско стопанство Места“, ТП „Държавно горско стопанство Троян“, ТП „Държавно горско стопанство Борима“, ТП „Държавно горско стопанство Рибарица“ и ТП „Държавно ловно стопанство Русалка“, гр. Априлци .

Заседанието се проведе под председателството на инж. Румен Янкулов – директор на дирекция „Ловно стопанство“ и с участието на:

инж. Димитър Баталов	- директор на дирекция „ОГ“
инж. Валентин Чамбов	- и.д. директор на дирекция „ПГТ“
инж. Илия Ангелов	- началник на отдел „ИГП“
инж. Димитър Бърдаров	- началник на отдел „ВСПЗГ“
инж. Спас Тодоров	- началник на отдел в МЗХ
инж. Любен Желев	- главен експерт в отдел „ИГП“
инж. Руслан Михайлов	- главен експерт в отдел „НГКДГ“
инж. Стефан Балов	- главен експерт в отдел „ВСПЗГ“
инж. Емил Ракъджиев	- главен експерт в отдел „ВСПЗГ“
инж. Росен Райчев	- главен експерт в отдел „НГКДГ“
инж. Мартин Тодоров	- главен експерт в отдел „ИГП“
инж. Илиян Мутафчийски	- главен експерт в отдел „НГКДГ“
доц. Явор Порязов	- преподавател в ЛТУ
инсп. Пламен Тодоров	- инспектор в ГД „ЛБЗН“

В заседанието взеха участие още:

инж. Димитър Шишков	- зам.-директор на СЗДП Враца
инж. Стоян Момов	- главен експерт в ЮЗДП Благоевград
инж. Росица Колева	- експерт в СЦДП Благоевград
инж. Георги Гогошев	- зам.-директор на РДГ Благоевград
инж. Вася Цонева	- главен експерт в РДГ Велико Търново
инж. Цветомир Груев	- главен експерт в РДГ Ловеч
инж. Милко Станчев	- директор на ТП ДГС Троян
инж. Стайко Петров	- директор на ТП ДГС Рибарица

инж. Росен Радев	- директор на ТП ДГС Севлиево”
инж. Иван Герин	- директор на ТП ДГС Места”
инж. Елина Богданова	- зам.- директор на ТП ДГС Севлиево”
инж. Мариана Терзиева	- зам.-директор на ТП ДГС Борима”
инж. Латинка Стоянова	- зам.-директор на ТП ДГС Русалка”, гр. Априлци
инж. Богдан Богданов	- автор на задание
инж. Борис Константинов	- автор на задание
доц. д-р Илко Добричов	- автор на задание
инж. Стефан Стефанов	- автор на задание

След станалите разисквания експертният съвет реши:

I. Приема заданието за извършване на инвентаризация на горските територии, изработване на горскостопански карти, план за ловностопанските дейности, плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари и горскостопански план за държавните горски територии на ТП „Държавно горско стопанство Севлиево”, протокола за неговото приемане в Регионална дирекция по горите гр. Велико Търново и със следните допълнения:

1. Съобразно решението на Министерски съвет, протокол № 6 / 11.02.15 год. от заседанието на Министерския съвет, лицата извършващи инвентаризация на горските територии, съвместно с ТП Държавно горско стопанство Севлиево”, да подготвят списък на горските територии, предложени за определяне като защитни горски територии, които да бъдат категоризирани като защитни или специални горски територии, в зависимост от функциите, които изпълняват.

2. Турнусът на сеч да се диференцира на 15 и 20 год. в зависимост от типа месторастене и състоянието на акациевите насаждения.

3. Турнусът на сеч за елшата, в рамките на Широколистния високостъблен стопански клас, да се определи на 90 год.

4. Анализът за състоянието на дивечовите популации да се извърши въз основа на данните от пролетните таксации на дивеча през десетгодишния период.

5. Границите на ловищата да не се описват по подотдели.

6. Основният и съпътстващите видове дивеч да се определят след проучването на местообитанията при теренните дейности.

7. Планът за ловностопанските дейности да се разработи по ловностопански райони.

8. За всеки ловностопански район да се изработят карти на планираните ловностопански мероприятия в $M = 1 : 25\ 000$.

II. Приема заданието за извършване на инвентаризация на горските територии, изработване на горскостопански карти, план за ловностопанските дейности, плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари и горскостопански план за държавните горски територии на ТП „Държавно горско стопанство Места”, протокола за

неговото приемане в Регионална дирекция по горите гр. Благоевград и със следните допълнения:

1. Съобразно решението на Министерски съвет, протокол № 6 / 11.02.15 год. от заседанието на Министерския съвет, лицата извършващи инвентаризация на горските територии, съвместно с ТП „Държавно горско стопанство Севлиево“, да подготвят списък на горските територии, предложени за определяне като защитни горски територии, които да бъдат категоризирани като защитни или специални горски територии, в зависимост от функциите, които изпълняват.

2. Границите на ловностопанските райони и дивечовъдния участък да бъдат съгласно заповед № РД 46-1528/20.08.01 год. на министъра на земеделието и горите и заповед № 954 / 09.06.09 год. на председателя на Държавна агенция по горите.

3. Границите на ловищата да се отразят върху картите на ловностопанските мероприятия.

4. Анализът за състоянието на дивечовите популации да се извърши въз основа на данните от пролетните таксации на дивеча през десетгодишния период.

5. Бонитирането на дивечовите местообитания да се извърши съгласно Наредба № 18 / 07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии.

6. Проектирането на биотехническите съоръжения да се извърши съобразно изискванията на приложение № 35 от Наредба № 18 / 07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии.

7. Планът за ловностопанските дейности да се разработи по ловностопански райони.

8. За всеки ловностопански район да се изработят карти на планираните ловностопански мероприятия в $M = 1 : 25\,000$.

9. Като приложения към плана за ловностопанските дейности да се приложат карти на ловностопанските мероприятия в $M = 1 : 10\,000$ и сборна карта на ловностопанските райони в подходящ мащаб.

10. При определяне на плановете коефициенти на прираст за дивеча да се има предвид само Наредба № 18 / 07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии.

III. Приема заданието за извършване на инвентаризация на горските територии, изработване на горскостопански карти, план за ловностопанските дейности, плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари и горскостопански план за държавните горски територии на ТП „Държавно горско стопанство Троян“, протокола за неговото приемане в Регионална дирекция по горите гр. Ловеч и със следните допълнения:

1. Съобразно решението на Министерски съвет, протокол № 6 / 11.02.15 год. от заседанието на Министерския съвет, лицата извършващи инвентаризация на горските територии, съвместно с ТП „Държавно горско стопанство Троян“, да подготвят списък на

горските територии, предложени за определяне като защитни горски територии, които да бъдат категоризирани като защитни или специални горски територии, в зависимост от функциите, които изпълняват.

2. Картата на горските територии по видове собственост да се приложи и към данните от инвентаризацията на горските територии.

3. Към данните от инвентаризацията на горските територии да се приложи и карта на защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, и за опазването на дивите птици.

4. Отчетните форми за баланса на горските територии да се разработи и отделно за защитните и специални горски територии.

5. При изработването на горскостопанския план да се представи и програмен продукт за работа с мобилни компютри със система Global Position System.

6. При планиране на насока за стопанисване – възобновяване, да отпадне ограничението от 25 % за интензивността на възобновителните сечи.

7. Турнусът на средно и нискобонитетните насаждения за превръщане да се определи на 55 год., а за липовите насаждения на 90 год.

8. При определяне на категорията „гори във фаза на старост” да се ползват легалното определение на понятието и официално приети методики за идентифициране.

9. Преди възлагане на дейността по инвентаризация, Изпълнителна агенция по горите да предостави на изпълнителя на дейностите актуална цифрова ортофотокарта и карта на възстановената собственост с регистрите към нея.

10. При представяне на материалите от извършената инвентаризация на горските територии да се укаже и използваната класификация за определяне на видовете почви.

11. Планът за ловностопанските дейности за земеделските територии, да се разработи върху картата на възстановената собственост и/или кадастралната карта.

12. За всеки ловностопански район да се изработят карти на планираните ловностопански мероприятия в $M = 1 : 25\ 000$.

13. Като приложения към плана за ловностопанските дейности да се приложат карти на ловностопанските мероприятия в $M = 1 : 10\ 000$ и сборна карта на ловностопанските райони в подходящ мащаб.

14. Да не се планират „ландшафтни сечи”.

15. Да не се извършва проучване на мъртвата дървесина.

IV. Приема заданието за извършване на инвентаризация на горските територии, изработване на горскостопански карти, план за ловностопанските дейности, плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари и горскостопански план за

държавните горски територии на ТП „Държавно ловно стопанство Русалка”, гр. Априлци, протокола за неговото приемане в Регионална дирекция по горите гр. Ловеч и със следните допълнения:

1. Съобразно решението на Министерски съвет, протокол № 6 / 11.02.15 год. от заседанието на Министерския съвет, лицата извършващи инвентаризация на горските територии, съвместно с ТП Държавно ловно стопанство Русалка”, гр. Априлци да подготвят списък на горските територии, предложени за определяне като защитни горски територии, които да бъдат категоризирани като защитни или специални горски територии, в зависимост от функциите, които изпълняват.

2. Картата на горските територии по видове собственост да се приложи и към данните от инвентаризацията на горските територии.

3. Към данните от инвентаризацията на горските територии да се приложи и карта на защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, и за опазването на дивите птици.

4. Отчетните форми за баланса на горските територии да се разработи и отделно за защитните и специални горски територии.

5. При изработването на горскостопанския план да се представи и програмен продукт за работа с мобилни компютри със система Global Position System.

6. При планиране на насока за стопанисване – възобновяване, да отпадне ограничението от 25 % за интензивността на възобновителните сечи.

7. Турнусът на средно и нискобонитетните насаждения за превръщане да се определи на 55 год.

8. При определяне на категорията „гори във фаза на старост” да се ползват легалното определение на понятието и официално приети методики за идентифициране.

9. Преди възлагане на дейността по инвентаризация, Изпълнителна агенция по горите да предостави на изпълнителя на дейностите актуална цифрова ортофотокарта и карта на възстановената собственост с регистрите към нея.

10. При представяне на материалите от извършената инвентаризация на горските територии да се укаже и използваната класификация за определяне на видовете почви.

11. Планът за ловностопанските дейности за земеделските територии, да се разработи върху картата на възстановената собственост и/или кадастралната карта.

12. За всеки ловностопански район да се изработят карти на планираните ловностопански мероприятия в $M = 1 : 25\ 000$.

13. Като приложения към плана за ловностопанските дейности да се приложат карти на ловностопанските мероприятия в $M = 1 : 10\ 000$ и сборна карта на ловностопанските райони в подходящ мащаб.

14. Да не се планират „ландшафтни сечи“.

15. Да не се извършва проучване на мъртвата дървесина.

16. Във всеки ловностопански район да се обособят ловища, съгласно изискванията на Наредба № 18 / 07.10.16 год. за инвентаризация и планиране в горските територии.

V. Приема заданието за извършване на инвентаризация на горските територии, изработване на горскостопански карти, план за ловностопанските дейности, плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари и горскостопански план за държавните горски територии на ТП „Държавно горско стопанство Борима“, протокола за неговото приемане в Регионална дирекция по горите гр. Ловеч и със следните допълнения:

1. Съобразно решението на Министерски съвет, протокол № 6 / 11.02.15 год. от заседанието на Министерския съвет, лицата извършващи инвентаризация на горските територии, съвместно с ТП Държавно горско стопанство Троян“, да подготвят списък на горските територии, предложени за определяне като защитни горски територии, които да бъдат категоризирани като защитни или специални горски територии, в зависимост от функциите, които изпълняват.

2. Картата на горските територии по видове собственост да се приложи и към данните от инвентаризацията на горските територии.

3. Към данните от инвентаризацията на горските територии да се приложи и карта на защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, и за опазването на дивите птици.

4. Отчетните форми за баланса на горските територии да се разработи и отделно за защитните и специални горски територии.

5. При изработването на горскостопанския план да се представи и програмен продукт за работа с мобилни компютри със система Global Position System.

6. При планиране на насока за стопанисване – възобновяване, да отпадне ограничението от 25 % за интензивността на възобновителните сечи.

7. Турнусът на средно и нискобонитетните насаждения за превръщане да се определи на 55 год., а за липовите насаждения на 90 год.

8. При определяне на категорията „гори във фаза на старост“ да се ползват легалното определение на понятието и официално приети методики за идентифициране.

9. Преди възлагане на дейността по инвентаризация, Изпълнителна агенция по горите да предостави на изпълнителя на дейностите актуална цифрова ортофотокарта и карта на възстановената собственост с регистрите към нея.

10. При представяне на материалите от извършената инвентаризация на горските територии да се укаже и използваната класификация за определяне на видовете почви.

11. Планът за ловностопанските дейности за земеделските територии, да се разработи върху картата на възстановената собственост и/или кадастралната карта.

12. За всеки ловностопански район да се изработят карти на планираните ловностопански мероприятия в $M = 1 : 25\ 000$.

13. Като приложения към плана за ловностопанските дейности да се приложат карти на ловностопанските мероприятия в $M = 1 : 10\ 000$ и сборна карта на ловностопанските райони в подходящ мащаб.

14. Да не се планират „ландшафтни сечи“.

15. Да не се извършва проучване на мъртвата дървесина.

VI. Приема заданието за извършване на инвентаризация на горските територии, изработване на горскостопански карти, план за ловностопанските дейности, плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари и горскостопански план за държавните горски територии на ТП „Държавно горско стопанство Рибарица“, протокола за неговото приемане в Регионална дирекция по горите гр. Ловеч и със следните допълнения:

1. Съобразно решението на Министерски съвет, протокол № 6 / 11.02.15 год. от заседанието на Министерския съвет, лицата извършващи инвентаризация на горските територии, съвместно с ТП Държавно горско стопанство Троян“, да подготвят списък на горските територии, предложени за определяне като защитни горски територии, които да бъдат категоризирани като защитни или специални горски територии, в зависимост от функциите, които изпълняват.

2. Картата на горските територии по видове собственост да се приложи и към данните от инвентаризацията на горските територии.

3. Към данните от инвентаризацията на горските територии да се приложи и карта на защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, и за опазването на дивите птици.

4. Отчетните форми за баланса на горските територии да се разработи и отделно за защитните и специални горски територии.

5. При изработването на горскостопанския план да се представи и програмен продукт за работа с мобилни компютри със система Global Position System.

6. При планиране на насока за стопанисване – възобновяване, да отпадне ограничението от 25 % за интензивността на възобновителните сечи.

7. Турнусът на средно и нискобонитетните насаждения за превръщане да се определи на 55 год., а за липовите насаждения на 90 год.

8. При определяне на категорията „гори във фаза на старост“ да се ползват легалното определение на понятието и официално приети методики за идентифициране.

СЪДЪРЖАНИЕ

	Стр.
Увод	1
Част I Инвентаризация на горските територии	2
Глава I Площ за инвентаризация	2
1. Площ на горските територии	2
2. Характеристика на площта за инвентаризация	2
Глава II Терени проучвания	4
1. Измерване и картиране	4
2. Проучвания на природните условия	5
3. Проучване на почвите и почвената ерозия	5
4. Типологични проучвания	6
5. Проучване на растителността	6
6. Проучване на здравословното състояние на насажденията	6
7. Защитени зони като част от Европейската екологична мрежа „Натура 2000“	6
8. Разделяне на горската териториална единица на отдели	7
9. Таксиране на горските площи	7
10. Постоянни пробни площи	8
11. Стопански класове, цел на стопанството и турнуса на сеч	8
12. Видове гори, насоки на стопанисване	10
13. Проучване на биологичното разнообразие	11
Глава III съдържание на инвентаризацията	11
Глава IV Срокове за извършване на инвентаризацията	12
Глава V Видове дейности и категории на трудност	12
Част втора План за ловностопанските дейности	13
Глава I Площ на териториите, обект на плана	13
Глава II Досегашно стопанисване	14
Глава III Планиране на мероприятия	15
1. Основни насоки на планирането	15
2. Ловностопански мероприятия	15
Глава IV Съдържание на плана за ловностопанските дейности	17
Глава V Срокове за планиране	17
Глава VI Обем и видове дейности	17
Част трета План за дейностите по опазване на горските територии от пожари	19
Глава I Площ, подлежаща на горскостопанско планиране	21
1. Площ на горските територии	21
2. Характеристика на горските територии	21
Глава II Досегашно стопанисване	22
Глава III Терени проучвания	22
1. Таксиране на насажденията	22
Глава IV Основни насоки за организация на обекта за планиране	23
1. Разделяне на горскостопанската единица на горскостопански участъци (ГСУ)	23
2. Стопански класове, цел на стопанството и турнуса на сеч	23
Глава V Планиране на мероприятия	23
1. Сечи	24
2. Определяне размера на ползване	25
3. Възобновяване и залесяване	25
4. Планиране на други мероприятия	26
5. Защита на горските територии от болести, вредители и други повреди	27
Глава VI Дейности по опазване на горските територии от пожари	27
Глава VII Лечебни и редки растения	27
Глава VIII Защитени зони по „Натура 2000“	27
Глава IX Санитарно-охранителни зони	27
Глава X Еколого-икономически ефект то проектираните мероприятия	27
Глава XI Обем на проектантските работи за изработване на горскостопанския план	27
Глава XII Съдържание на горскостопанския план	28
Приложения	30

УВОД

Настоящото задание е възложено от инж. Иван Герин - директор на ТП „Държавно горско стопанство „Места“ (ТП „ДГС Места“), област Благоевград, на основание одобрен от министъра на земеделието и храните доклад на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите с изх. № ИАГ-19916/09.06.2015 г.

Заданието е изработено от инж. Борис Константинов, притежаващ Удостоверение № 1200-1/26.03.2012 г. за упражняване на лесовъдска практика за дейността „Изработване на задания, проекти, планове и програми за горски територии“

Обект на инвентаризация и изработване на план за ловностопанските дейности и дейностите по опазване от пожари са горските територии в землищата на селата Осеново, Гостун, Филипово и част от землището на с. Обидим – община Банско. Село Места няма землище и попада в землището на с. Обидим.

Обект на горскостопанско планиране са горските територии – държавна собственост в района на дейност на Териториално поделение „Държавно горско стопанство Места“ към Югозападно държавно предприятие гр. Благоевград.

Съгласно договора за възлагане, заданието първоначално е разработено по последното изменение и допълнение на Закона за горите от 2011 г., Обн. ДВ, бр.60/07.08.2015 г. и Наредба № 6 за устройство на горите и земите от горския фонд и на ловностопанските райони в Р. България.

Заданието е предадено в срока по договора и е разгледано и прието на 23.10.2015 г. с протокол на комисия, назначена със заповед № РД-07-635/22.10.2015 г. на директора „Югозападно държавно предприятие“ ДП гр. Благоевград.

След влизане в сила на Наредба № 18 от 07.10.2015 г. за инвентаризация и планиране в горските територии, обн. ДВ, бр.82/23.10. 2015 г., с решение на Експертния съвет на Изпълнителната агенция по горите (ИАГ) заданието е преработено в съответствие с изискванията на Наредба № 18.

За област Благоевград няма изработен Областен план за развитие на горските територии.

Община Банско има изработени Общински план за развитие на общината и общинска програма за опазване на околната среда.

Горските територии в района не са сертифицирани и не са в процес на сертифициране по FSC.

На територията на обекта за инвентаризация попадат природните забележителности (ПЗ) „Сватбата“ („Дурманови скали“) и „Черната скала“ („Кара кая“), параклисите „Св. Атанас“ край с. Гостун, „Св. Илия“ край с. Осеново“, „Св. Троица“ и други религиозни и култови местности и обекти.

Съгласно чл.13, ал.10 от Закона за горите изработването на горскостопанския план за държавното горско стопанство, плановете за ловностопанските дейности и за дейностите по опазване от пожари ще се възлага едновременно с инвентаризацията на горските територии. По тази причина се изработва общо задание в четири части:

Част първа „Инвентаризация на горските територии“;

Част втора „План за ловностопанските дейности“;

Част трета „План за дейностите по опазване на горските територии от пожари“;

Част четвърта „Горскостопански план за горските територии - държавна собственост в района на дейност на ТП „ДГС Места“.

Предвидено е инвентаризацията, плановете за ловностопанските дейности и за дейностите по опазване на горските територии от пожари и горскостопанският план да се изработят едновременно, като се съобразят с общинския план за развитие на общината и общинската програма за опазване на околната среда.

Ще се използва комбинираният метод за лесоустройство – комбинация между методите по класове на възраст и стопанисване по насаждения.

Част първа
ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

Инвентаризация ще се извърши на всички горски територии и на горите върху земеделски територии в землищата на населените места в района на ТП „ДГС Места“.

Направена е характеристика на площта за инвентаризация, дадени са основните изисквания при извършване на теренно-проучвателните работи и при камералната обработка на информацията.

Лесистостта на района е 89,4 %.

Глава I. Площ за инвентаризация

1. Площ на горските територии

При последното лесоустройство на Държавно лесничество „Места“ през 2007 г. площта на горския фонд е била **10 989,0 ха**.

След изработването на лесоустройствения проект, до 30.07.2015 г. в площта на горските територии са настъпили следните промени:

- С писмо № 91-1001/22.05.2014 г. министърът на земеделието и храните удостоверява, че в изпълнение на разпоредбите на чл.73, ал.5 от Закона за горите, за изграждане на общински обект от първостепенно значение „Път с. Осеново, община Банско – с. Рибново, община Гърмен“, горските територии, представляващи имоти с номера 007582, 007583, 007588, 007589, 007590, 007814, 007815, 007818, 008421, 008512, 008526, 008528, 008529, 008532, 008536, 008550, 008551, 008552, 008553, 008554, 008555, 008557, 008622, 008668, 008671, 008672 и 008673 в землището на с. Осеново, община Банско с **обща площ 24,023 дка. са с променено предназначение.**

С 2,4 ха се намалява площта на горските територии – частна държавна собственост.

В резултат, площта на горските територии, обект на инвентаризация следва да бъде 10 986,6 ха – кръгло 10 987 ха

В 1 ГФ към 31.12.2014 г. е отчетена площ 10 989 ха., като неправилно, вместо с горните 2,4 ха да се намали площта на горските територии, същите от горски територии - държавна собственост са прехвърлени в горски територии - собственост на общината.

По данни на ТП „ДГС Места“, в района има кръгло 125 ха самозалесили се земеделски земи, придобили характеристика на гора. При предстоящата инвентаризация да се уточни точната площ и собствеността на самозалесилите се земеделски земи.

Площта, обект на предстоящата инвентаризация, вкл. самозалесилите се земеделски земи, възлиза кръгло на 11 112 ха.

В горските територии в района на дейност на ТП „ДГС Места“ няма учредени вещни права (право на ползване, право на строеж и сервитути).

Към момента на изработване на настоящото задание областната комисия по § 4 от Преходни и заключителни разпоредби на Закона за горите няма подписани протоколи и издадени заповеди на министъра на земеделието и храните.

2. Характеристика на площта за инвентаризация

2.1. По собственост

При предишното лесоустройство през 2006/2007 г., разпределението на площта по собственост е била:

• Държавна	- 10782,6 ха - 98,1 %
• Частна (на физически лица)	- 50,7 ха - 0,5 %
в т.ч: гори върху земеделски територии	- 39,3 ха
• Временно стопанисвани от общината	- 155,7 ха - 1,4 %
в т.ч: горски територии	- 33,3 ха
гори върху земеделски територии	- 122,4 ха
Общо	- 10 989,0 ха – 100,0%

През ревизионния период (до 30.07.2015 г.), в собствеността на горските територии са настъпили следните промени:

- горите, временно стопанисвани от общината, с обща площ 155,7 ха (33,3 ха в горски територии и 122,4 ха в земеделски територии) са определени като собственост на общината.

- съгласно писмо № 91-1001/22.05.2014 г. на министъра на земеделието и храните се намалява площта на горските територии – държавна собственост с 2,4 ха.

Към 30.07.2015 г. разпределението на площта за инвентаризация по собственост е следното:

Вид собственост	Залесена Ха	Незалесена дървопроиз- водителна ха	Недърво произво- дителна ха	Общо Ха	%
На държавата	9 853	431	496	10 780	97.0
На общината	137	6	13	156	1.4
На физически лица	51	-	-	51	0.5
Неопределена (самозалесили се земеделски земи)	125	-	-	125	1.1
Общо	10 166	437	509	11 112	100,0

На таксационните описания да се отрази вида на собствеността – държавна публична, държавна частна, общинска публична, общинска частна, частна (на физически лица).

2.2. По категории

- Защитни горски територии – 452 ха – 4,1 %
- Специални горски територии – 6 048 ха – 54,4 %
- Стопански горски територии – 4 612 ха – 41,5 %

За категоризирането на горските територии са ползвани: обобщеният протокол към лесоустройствения проект от 2007 г. и документите за обявяването им, съобразени с разпоредбите на чл.5 от Закона за горите.

2.2.1. Защитни горски територии

Гори на каменливи и урвисти терени – подотдели: 132 –б-г; 140в; 159и; 165д; 174о; 192х; 200е,и; 201ж; 212а; 213 а-в,ж,з; с площ **144,4 ха**

Нелесопригодни площи – подотдели: 128 а; 131 б; 132 в,г; 136 и; 153 з; 172 ю; 173 к; 189 и; 198 ж; 213 а; 234 ж; 239 ж; 241 м; 300 е; 307 н; с площ **36,7 ха**

и преминали от ДГС „Гърмен“ – 619 ж; 637 б,и; с площ **36,3 ха**.

Защитна ивица край река Места – подотдели: 126 д,е,и; 148 д-л,б-8; 149 н-т,3,4; 150 л,12; 153 з; 156 в,г; с площ **43,5ха**.

Забележка: Като Защитни да се категоризират и всички горски територии съгласно писмо № 91-1834/02.09.2014 г на МЗХ.

Специални горски територии

Семепроизводствени градини, обособени с лротокол от 21.04.2007 г. – подотдели: 183 ж; 193 н; с площ **9,4 ха**

Забележка: следствие на опожаряване, с протокол от 07.06.2011 г. като семепроизводствени градини са отпаднали подотдели 184 и; 185 и; с площ **2,1 ха**.

Семепроизводствени насаждения, съгласно регистъра на горската семепроизводствена база – подотдели: 183 н; 184 к,м; 268 г; 269 а; 270 д; 307 з,к; 308 д,и; с площ **100,4 ха**;

Географски култури, обособени с протокол от 21.04.2007 г. – подотдели: 274 а; 275 а; с площ **2,3 ха**;

Ловностопански територии (БИСД) - подотдели: 297 д-х,1-6; 307в-н,1-3; 308 б-н,1-4; 309 д; с площ **144,7 ха**;

Токовища – подотдели: 244 б,в; 245 а,в; 254 б; 276 а; 277 м,н; 286 а; 297 а-в; 298 е,ж; 404 е; 306 а; с площ **47,0 ха**

Природни забележителности (ПЗ)

ПЗ „Свадбата“, обявена със заповед № 1187/19.04.1976 г. на МГГП – подотдел 202/3; с площ **12,5 ха**;

ПЗ „Черната скала“, обявена със заповед № 1187/19.04.1976 г. на МГГП – подотдел 286/1; с площ **3,3 ха**;

Защитени зони (ЗЗ) включени в Натура 2000 с обща площ **6 418 ха**

- По Директива 92/42 ЕСЕ за опазване на природните местообитания и местообитанията на видовете с площ **6 389 ха**, включваща:
- ЗЗ „Места“ с код 0002076

- По Директива 74/409 ЕЕС за опазване на птиците с площ 1 243 ха , включваща:
- 33 „Река Места” с код 0001021

Към заданието е приложен списък на отделите и подотделите, попадащи в защитените зони.

Забележка: Почти цялата площ (1 214 ха) на 33 по Директива 74/409 ЕСЕ се покрива изцяло с площта на 33 по Директива 92/42 ЕСЕ. Само 29 ха не се покриват

Част от изброените подотдели попадат едновременно в две и повече защитни и специални горски територии. Всяка от категориите е описана в целия си обхват, поради което се получава дублиране на площите.

По този начин да се опишат защитните и специалните горски територии в записката за инвентаризацията, като в таблиците и отчетните форми площта на дублиращите се категории се отнесе към тази с най тежък режим на стопанисване.

Глава II. Теренни проучвания

1. Измерване и картиране

На измерване и картиране подлежат всички залесени и незалесени горски територии, както и самозалесилите се земеделски земи, придобили характеристиката на гора, в землищата на населените места, обект на инвентаризация., независимо от собствеността им.

Последните, по предварителни данни, са с площ около 125 ха, като се уточни и собствеността им.

Да се представи списък на земеделските територии по землища, за които по време на инвентаризацията се установи, че съгласно чл. 83, ал.1 от Закона за горите са придобили характеристиките на гора по смисъла на чл. 2, ал.1 от Закона за горите, като се отрази и кадастралният им номер.

Особено внимание да се обърне при картирането на урбанизираните територии, хижи, вилни зони, манастири, култови религиозни местности и обекти, характерни скални образувания, единични и групи вековни дървета и забележителности, както и на незаконно ползваните и завладени горски територии. Същите да се отразят по подходящ начин на картния материал.

Да се нанесат всички налични каптажи за питейно-битово водоснабдяване, като се потърси съдействието и на кметовете на населените места.

Да се изготви списък на всички горски насаждения и култури, които няма да се стопанисват като гора, съгласно чл. 88, ал. 5 от Закона за горите.

За уточняване на землищните граници, границите между отделните видове територии, както и собствеността на горските територии, да се ползва кадастралната карта и картата на възстановената собственост /КВС/ При картирането да се използват и налични актуални космически снимки, АФС, ортофото планове и карти. При необходимост да се извършват измервания с геодезически инструменти и GPS устройства.

При констатиране на несъответствия с КВС в резултат на явни фактически грешки, същите да се опишат по землища и собственост и да се приложат към записката.

Картирането да се извърши по землища и вид собственост, като не се допуска един подотдел да попада в две землища или да включва различни по вид собственности.

Възложителят да изиска от всички служби и организации (община Банско, РИОСВ Благоевград, Басейнова дирекция за управление на водите „Западнобеломорски район” и др.), до провеждане на първото лесоустройствено съвещание, да представят копия от наличните документи (заповеди и др.) за дейности върху горските територии, обект на инвентаризация, изработване на карти, горскостопански план, план за ловнастопанските дейности и за дейностите по опазване на горските територии от пожари.

В самостоятелни подотдели да се отделят:

- горските територии публична държавна собственост;
- защитните и специални горски територии;
- горските територии, върху които до завършване на теренните работи влязат в сила актове за учредени вещни права.;
- територии с площ 0,1 ха и по-голяма, в които се констатира строителство или са незаконно завладени;

Да се картира и нанесе пътната мрежа – републиканска, общинска, автомобилни горски пътища, коларски пътища и пътеки.

Горските автомобилни пътища да се диференцират съгласно изискванията на Наредба № 5/31.07.2014 г. за строителство в горските територии без промяна на предназначението и се отразят със съответен условен знак на картите.

В записката да се направи анализ на инвентаризираната пътна мрежа – дължина, състояние; гъстота (км на 100 ха. горска територия), отводнителни съоръжения и др. Да се отразят пътищата, които не изпълняват предназначението си – изоставени, изровени или заличени.

Да се отразят на картите строителните граници на населените места, вилните зони и всички урбанизирани територии, актуалните наименования на местности, долове и др., както и характерни ориентири – каптажи, извори, чешми, сгради, паметници и др.

Със съответен условен знак на картите да се нанесат административните граници.

Площите да се изчислят аналитично, като за основа се ползват съвместеният цифров модел на КВС и кадастралната карта

2. Проучване на природните условия

2.1. Климат - За характеризиране на климата в района и влиянието му върху горскодървесната растителност да се ползват последните издания на БАН, както и данни от близки метеорологични станции. Да се направи връзка между климатичното и горскорастителното райониране

2.2. Геоложки строеж и петрографски състав - Да се определят основните видове скали на територията, техният произход, строеж, териториално разположение, влиянието им върху почвообразувания процес и формирането на типовете месторастения и др. особености.

2.3. Хидрология - Да се опишат основните водни течения в района, техният характер, влиянието им при формиране на хидроложкия режим, както и изградените напоителни канали и изкуствени водоеми (ако има такива) и се отразят на картния материал. Основни водни течения и обекти в района са реките Места с левите си притоци – Матан дере, Филиповска река, Селска река, Требеш и р. Вищерица. Същите, както и останалите по-малки водни течения и изградени водоеми да се отразят на картния материал.

Да се направи оценка на влиянието, което оказва изземването на инертни материали от коритата на реките върху нивото на подпочвените води, респективно на крайречните месторастения, и по специално наличните кариера и пресявна в коритото на р. Места (м. „Лушин“).

2.4. Релеф Да се направи характеристика на релефа и влиянието му при формиране на почвите, типовете месторастения и растителността.

3. Проучване на почвите и почвената ерозия

3.1. Почвени проучвания - За характеризиране на почвените подтипове и на типовете горски месторастения, да се ползват данните от заложените и лабораторно обработени общо 33 почвени разреза при предишните устройства, описани в записката на ЛП от 2007 г. Нови почвени разреза да се зложат само при необходимост от доохарактеризиране на почвените типове и видове.

Да се извърши преоценка на незалесените горски площи по отношение дълбочина и ерозираност на почвата и процент на нелесопродност.

Старите и новите (ако има такива) разреза да получат единна номерация и да се отразят на горските карти.

Да се извърши класификация на почвените типове и видове съобразно Инструкция за установяване и картиране на типовете горски месторастения и определяне състава на дендроценозите от 2011 г, като определените досега почвени типове и подтипове се приведат в съответствие с новата класификация (ФАО1990).

На почвената карта да се отрази териториалното разположение на отделните почвени типове и видове почви..

3.2. Оценка на ерозията – В района се наблюдава предимно площна ерозия, по изразена на стръмни склонове, на припечни, бедни и сухи месторастения; в изредени и девастирани дървостои, около насалени места и пътища, където пашуват домашни животни. Особено

податливи на ерозия са нелесопригодните площи и каменливите и урвест терени. При ронлива скала, на стръмни и много стръмни терени, около долове се наблюдават ровинна ерозия, сипеи и свлачища. По данни от последната инвентаризация, 11% от площта е ерозирана, като около 1,6% от дървопроизводителната площ е подложена на действаща ерозия.

Оценката и описанието на ерозията да се извърши съгласно Скала за степените на ерозираност и връзката им с почвените показатели – таблица № 7 от Инструкция за установяване и картиране на типовете горски месторастения и определяне състава на дендроценозите (Булпрофор, 2011 г.) и Наредба № 4/19.02.2013 г. за защита на горските територии от ерозия и порои и строеж на укрепителни съоръжения. На територията, през 1996 г. е изграден един бараж за защита на шосето с. Филипово - с. Осеново.

Да се направи оценка на ефекта от извършените противоерозионни залесявания на силно девастираните в миналото терени – м. „Липата”, по протежение на десния бряг на р. Места и др.

Да се анализира ефекта от мероприятията по изпълнение на изготвената през 1978 г. дългосрочна програма за борба с ерозията във водосбора на р. Места.

При инвентаризацията, на основание чл. 5, ал.2 от Закона за горите, ерозираните територии на твърде плитки и плитки почви на много стръмни и урвести терени да се предложат за категоризиране като защитни горски територии – за защита на почвата.

4. Типологични проучвания

При последните 3 лесоустройства на дървопроизводителните площи са определени тип горско месторастение и оптимален бъдещ състав.

При предстоящата инвентаризация да се извърши актуализация на определените типове месторастения, като се приведат в съответствие с новата класификация на почвите и Класификационната схема на типовете месторастения в Р. България от 2011 г.

Определените оптимални бъдещи състави да се заменят с видове, подходящи за месторастенето – съответно очакван (потенциален) бонитет и промишлен вариант.

Да се извършат пълни типологични проучвания и се определи тип месторастение и на всички недървопроизводителни площи, на които потенциално може да се развива горскодървесна растителност (поляни – 76 ха; ливади - 12 ха; нелесопригодни площи – 38 ха) и самозалесили се земеделски територии – приблизително 125 ха.

5. Проучване на растителността

Проучването на растителността в обекта за инвентаризация да се извърши на базата на обособените групи и видове гори съгласно приложение № 5.

Да се направи оценка на на благоприятното риродозащитно състояние (БПС) на горските природни местообитания от Приложение № 1 на ЗБР в зоните от Natura 2000.

6. Проучвания за здравословното състояние на насажденията

За оценка и описване на здравословното състояние на насажденията да се ползва Наредба № 12/16.12.2011 г. за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди и приложение № 7 на Наредба № 18.

За всяко насаждение да се опишат вида, степента и процента на констатираните повреди.

В записката да се приложи списък на насажденията, засегнати от болести и вредители.

Особено внимание да се обърне на щетите, които нанасят гъбните и насекомни вредители, на иглолистните насаждения и култури, засегнати от суховършии и черен имел, както и на гниенето по бука и трахиомикозата по зимния дъб.

7. Защитени зони като част от Европейската екологична мрежа „Натура 2000”

- по Директива 92/42 ЕСЕ за опазване на природните местообитания и местообитанията на видовете, включващи:

- 33 „Река Места (код 0001021) с площ в горските територии 6 389,3 ха – попада в землищата на селата Филипово, гостун, Осеново и Обидим.

- По Директива 74/409 ЕЕС за опазване на птиците, включващи:

- 33 „Места” (код 0002076) с площ в горските територии 1 243,5 ха – попада в землището на село Филипово.

При инвентаризацията границите на защитените зони да се отделят в самостоятелни подотдели, като в таксационните описания и на картите се отрази по подходящ начин, че са защитени зони, като част от екологичната мрежа „Натура 2000”. В таксационните описания да се

отразят и кодовете на съответната защитена зона.

Почти цялата площ (1214 ха) на 33 „Места” се припокрива изцяло с площта на 33 „Река Места”. Само 29 ха не се покриват.

Към заданието е приложен списък на отделите и подотделите, попадащи в 33.

8. Разделяне на горската териториална единица на отдели

При предстоящата инвентаризация, с цел приемственост, да се запазят броя, териториалното разположение и номерата на обособените при последната инвентаризация 193 отдела с №№ 126-220; 225-309; 313; 316-327.

При необходимост от промяна на границите на отделите, това да се уточни съвместно с ръководствата на РДГ и ДГС по време на теренните проучвания.

9. Таксиране на горските площи

Да се таксират всички залесени и незалесени горски територии, независимо от собствеността им, както и самозалесилите се приблизително 125 ха площи в земеделски територии. Да се вземат предвид протоколите по & 49 от ПЗР на Закона за изменение и допълнение на Закона за горите, бр. 60 от 07.08.2915 г.(ако има такива).

Отделянето на подотделите и определянето на таксационните им елементи да се извърши съгласно критериите, определени в Наредбата № 18, като не се раздробяват досегашните подотдели. Желателно е да се запазят досегашните подотдели, като се потърси възможност за обединяване или присъединяване към съседни подотдели на малки по площ насаждения с цел по-ефективното им стопанисване, особено такива, отделени при предишните инвентаризации вследствие от проведени възобновителни сечи под формата на котли, хармани и др.

Токовищата да се отделят в самостоятелни подотдели, като в горскостопанските планове и програми в тях не се предвиждат мероприятия.

Да се запазят буквите на подотделите – собственост на физически лица от предходната инвентаризация.

На таксационното описание, в числител да се отрази склопеността, а в знаменател – пълнотата, определена по кръгова площ..

На таксационните описания на подотделите да се отрази още:

- кодът на защитената зона и на типа горско местообитание;
- последните цифри от кадастралния номер на имота, в който попада съответния подотдел;
- насажденията, определени за индивидуално производство на висококачествена дървесина (ако има подходящи такива).

Особено внимание да се обърне при таксиране на млади насаждения, вследствие от изведени окончателни сечи в издънкови гори за превръщане в семенни. Критерий дали насаждението да се опише като семенно-издънково или издънково-семенно да бъде броят на семенните екземпляри - дали те са достатъчни да формират нормално насаждение в зряла възраст, а не съотношението на наличните семенни и издънкови екземпляри.

Да се направи преоценка на издънковите букови насаждения и онези от тях, в които има достатъчен брой семенни екземпляри за да формират в зряла възраст пълноценно семенно насаждение, да се описват като семенно-издънкови и се отнасят към високостъблените гори.

На терена, съгласно изискванията на Наредба № 18 да се ограничат със спрей или боя:

- семепроизводствените насаждения;
- защитените територии по ЗЗТ;
- границите на отделите;
- границите на инвентаризираната горска териториална единица.

В таксационното описание да се отрази вида собственост на всеки подотдел. За горите, отразени в КВС като земеделски територии, освен собствеността да се отрази и „гори в 33”. Към записката да се приложи списък на земеделските територии, придобили характеристиките на гора по чл. 83 от Закона за горите, като същите не се включват в баланса на горските територии.

При таксирането, особено внимание да се обърне на точното определяне на схемата на създадените култури, на описанието на подраста, подлеса и храстите.

Просеките на ел. проводите, в които има дървесна растителност, да се описват с цифра

(недървопроизводителни площи), като в описанието се отрази наличната дървесна растителност.

Стъбленият запас на насажденията, културите и подлесната растителност с височина 3 м. вкл. и нагоре да се определи чрез растежни таблици, посочени в Наредба № 18. На двуетажните насаждения запас да се определи отделно на двата етажа, като за експлоатационен се взема само този на първия етаж.

В таксационите описания запасът да се посочи без клони и с клони.

10. Постоянни пробни площи (ППП)

Да се възстановят и измерят заложените при миналите лесоустройства 3 постоянни пробни площи в подотдели: 236 „ж“, 236 „м“ – бялборови насаждения; 267 „с“ – бялборово-буково насаждение. Данните от сегашното и предишното измерване да се сравнят и анализират.

При предстоящата инвентаризация по преценка да се зложат допълнително ППП за проследяване растежа и производителността в смесено иглолистно, смърчово и широколистно насаждение – държавна собственост.

Конкретните насаждения, в които да се зложат нови ППП, да се уточнят по време на теренната работа съвместно с РДГ и ДГС.

В експерименталните клетки на ППП да се изведат съответстващи на състоянието им сечи.

Постоянните пробни площи да се номерират и означат на картите.

11. Стопански класове, цел на стопанството и турнуси на сеч

При миналото лесоустройство в групата гори с дървопроизводителни и средообразуващи функции – държавна собственост са били обособени 10 стопански класа: Бялборов високобонитетен, Бялборов средно и нискобонитетен, Черборов средно и нискобонитетен, Смърчов високобонитетен, Смесен иглолистен високобонитетен, Смесен иглолистен средно и нискобонитетен; Широколистен високостъблен, Буков среднобонитетен, Зимендъбов средно и нискобонитетен за превръщане и За реконструкция.

Горите в защитни, рекреационни и защитени територии са били устроени по видове гори – иглолистни, широколистни високостъблени и за реконструкция, като по критериите за горите с дървопроизводителни и средообразуващи функции са им определени условни стопански класове. Условни стопански класове са определени и на насажденията в горите недържавна собственост.

При предстоящата инвентаризация, с цел групиране на насажденията по производителност и целите които биха постигнали при определен турнус, всички гори, независимо от собствеността и функционалната им принадлежност, да се обособят в препоръчителни стопански класове, съобразно произхода, вида, състава, производителността и състоянието на насажденията, с изключение на бившите гори „за реконструкция“.

На основание Решенията на съвещанието по реконструкция от 2007 г., горите за реконструкция, с площ 965,5 ха, следва да се отнесат към други стопански класове и видове гори, съобразно указанията към горните решения.

Към заданието е приложен списък на тези насаждения с информация, към кой стопански клас/вид гора ги е причислило ДГС.

На база информацията от отчетна форма 7 ГФ към 31.12.2010 г. да се обособят следните условни стопански класове:

Бялборов високобонитетен (ББВ) – от бялборовите насаждения и култури I и II бонитет в добро състояние, без гнилот и други повреди по стъблото, достигнали или могат да достигнат размерите на едра строителна дървесна с диаметър на тънкия край 30 см при турнус 120 г.

При наличие на високопроизводителни иглолистни насаждения с двуетажна структура да се обособи стопански клас **За двуетажни насаждения**, които в бъдеще да формират смесени насаждения с изборна структура. При недостатъчна площ, тези насаждения да се отнесат към Бялборовия високобонитетен стопански клас, като се приложи списък на същите.

Бялборов средно и нискобонитетен (БСрН) – от останалите бялборови насаждения и култури, от които на 100 годишна възраст да се добива едра строителна дървесна с диаметър на тънкия край 18 см.

Черборов средно и нискобонитетен (ЧБСр) – от черборови насаждения и култури от които на 100 годишна възраст да се добива едра строителна дървесна с диаметър на тънкия край 18 см. Високобонитетните насаждения и култури от I и II бонитет, от които може да се добият

трупы с диаметър на тънкия край 30 см да се стопанисват при турнус 120 години. При достатъчна площ високобонитетните черборови насаждения и култури да се обособят в Черборов високобонитетен стопански клас (ЧВ).

Смесен иглолистен високобонитетен (СМИВ) – да се обособи от смесени иглолистни насаждения и култури от I и II бонитет без преобладание на определен дървесен вид, годни да достигнат размерите на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край 30 см. при турнус 120 г. Поради малката площ, тук да се причислят високобонитетните смърчови и елови насаждения и култури при същите цел на производство и турнус на сеч.

Смесен иглолистен средно и нискобонитетен (СМИСрН) – да се обособи от останалите смесени иглолистни насаждения и култури без преобладание на определен дървесен вид, за добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край 18 см. при турнус 100 г. Поради малката площ, тук да се причислят средно и нискобонитетните смърчови и елови насаждения и култури при същите цел на производство и турнус на сеч.

Смесен иглолистно-широколистен високобонитетен (СМИШВ) – да се обособи от високопроизводителни смесени иглолистно-широколистни насаждения и култури от I и II бонитет на богати месторастения, без преобладание на определен дървесен вид, годни да достигнат размерите на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край 30 см. при турнус 120 г. Основната цел да бъде поддържане на смесения характер и хетерогенната структура на насажденията и максимално използване на потенциала на месторастенията.

Смесен иглолистно-широколистен средно и нискобонитетен (СМИШСрН) – да се обособи от останалите смесени иглолистно-широколистни насаждения и култури без преобладание на определен дървесен вид, с цел поддържане смесения характер на насажденията и добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край 18 см. при турнус 100 г.

Буков среднобонитетен (БСр) – от високостъблените чисти и с преобладание на бук насаждения, достигнали или годни да достигнат размерите на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край 30 см на 120 г. Поради малката площ, тук да се причислят и останалите букови насаждения, за добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край 18 см при 100 годишна възраст. Към този стопански клас, поради малката им площ, да се причислят трепетликовите насаждения с цел добив на едра строителна дървесина при турнус 60 години.

Насажденията в лошо състояние, без строителна дървесина, да се стопанисват с цел запазване на защитните им функции и добив на дърва за горене.

Оценката на буковите насаждения да се извършва прецизно, като целта и турнусът на сеч се определят съобразно състоянието им и размера на дървесината която реално може да се добие от тях, независимо от бонитета.

Зимендъбов средно и нискобонитетен (ЗдбСрН) – от високостъблените дъбови насаждения, от които на 120 години да се добива едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край 18 см..

Насаждения в лошо състояние, без строителна дървесина, да се стопанисват с цел запазване на защитните им функции и добив на дърва за горене.

Смесените широколистни и широколистно-иглолистни насаждения да се причисляват към стопанските класове БСр и ЗдбСрН в зависимост от преобладаващите дървесни видове и типът месторастене.

Смесен средно и нискобонитетен за превръщане (СмСрНП) - от смесени издънкови насаждения, с основна цел превръщането им в семенни и добив на средна строителна дървесина при турнус 60 г. Поради незначителните площи, тук да се причислят и оставалите чисти и с преобладание на определен дървесен вид издънкови насаждения.

Насаждения в лошо състояние, без строителна дървесина, да се стопанисват с цел запазване на защитните им функции и добив на дърва за горене.

При наличие на високопроизводителни високостъблени насаждения с изборна структура, същите да се предвидят за изборно стопанисване.

При наличие на достатъчна площ, високопроизводителни иглолистни насаждения с оформена двуетажна структура да се обособят в самостоятелен, двуетажен стопански клас, с цел формиране в бъдеще на изборна структура.

Насажденията от бившите „Гори за реконструкция”, според произхода и дървесния вид, да

се отнесат към нискобонитетните стопански класове, като от тях няма да се очаква строителна дървесина, а целта им ще бъде подобряване на състоянието им, максимално запазване на защитните им и водоохранни функции и добив на дърва за огрев.

Горните стопански класове са ориентировъчни, на база данните от отчетните форми 7 ГФ към 31.12.2010 г. След приключване на теренните работи и анализ на събраните данни, следва да се направи предложение за конкретно, аргументирано групиране на насажденията в стопански класове.

Предложените цели и турнуси на стопанските класове също са препоръчителни. Конкретни стопански класове, с конкретни цели и турнуси ще се обособяват при изработването на горскостопанските планове и програми, в зависимост от целите, които си поставят отделните собственици в рамките на Закона за горите.

12. Видове гори, насоки на стопанисване

За всеки вид гора, съгласно Приложение № 5 и на база разпределението на залесената площ по видове насаждения, да се дадат основните насоки на стопанисване.

Разпределението на залесената площ по видове насаждения (по данни на ЛП от 2007 г.) е следното:

Видове насаждения и култури	Ха
Насаждения	
Чисти и с преобладание на бял бор	7042
Чисти и с преобладание на смърч	215
Чисти и с преобладание на черен бор	549
Чисти и с преобладание на ела	4
Чисти и с преобладание на бук	281
Чисти и с преобладание на зимен дъб	948
Чисти и с преобладание на благуи	20
Чисти и с преобладание на тревелика	23
Чисти и с преобладание на акация	1
Чисти и с преобладание на келяв габър	54
Чисти и с преобладание на елша	20
Смесени иглолистни без преобладание	109
Смесени иглолистно-широколистни без преобладание	135
Смесени широколистно-иглолистни без преобладание	82
Смесени широколистни без преобладание	50
Култури	
Чисти и с преобладание на бял бор	1731
Чисти и с преобладание на смърч	30
Чисти и с преобладание на черен бор	392
Чисти и с преобладание на дуглазка	1
Чисти и с преобладание на кестен	2
Чисти и с преобладание на липа	1
Чисти и с преобладание на топола	1
Смесени иглолистни без преобладание	20
Смесени иглолистно-широколистни без преобладание	136
Смесени широколистно-иглолистни без преобладание	1
Смесени широколистни без преобладание	2

Очакваните групи и видове гори са:

5.1. Иглолистна група

5.1.1. Видове гори:

- естествени гори от бял бор - отглеждане на насажденията за запазване преобладаващото участие на белия бор в състава и създаване на условия за провеждане на възобновителни сечи.
- култури от бял бор в естествената зона на разпространение -
- естествени гори от черен бор
- култури от черен бор в естествената зона на разпространение
- естествени гори от смърч
- култури от смърч в естествената зона на разпространение
- естествени гори от обикновена ела
- култури от обикновена ела в естествената зона на разпространение

- смесени естествени иглолистни и иглолистно-широколистни гори

5.2 Широколистна семенна група (високостъблена)

5.2.1. Видове гори

- семенни букови гори
- семенни гори от зимен дъб
- гори от трепетлика

5.3. Група издънкови за превръщане

5.3.1. Видове гори

- издънкови гори от зимен дъб - отглеждане на насажденията с цел запазване преобладаващото участие на дъба в състава и създаване условия за провеждане на възобновителни сечи за постепенното им превръщане в семенни.

- издънкови смесени дъбови гори - отглеждане на насажденията с цел запазване смесения характер на насажденията и създаване условия за провеждане на възобновителни сечи за постепенното им превръщане в семенни.

13. Пручвания на биологичното разнообразие

За целта да се ползва информация от РИОСВ, общините и други източници.

В ТП „ДГС Места” е подготвен списък-предложение за обявяване на гори във фаза на старост, който ще бъде предоставен на фирмата изпълнител на инвентаризацията. Окончателното определяне на тези гори да стане по време на теренните проучвания.

Глава III Съдържание на инвентаризацията

1. Обяснителна записка в 2 екземпляра - за ИАГ и РДГ, която съдържа:

увод, досегашна инвентаризация, природни условия, характеристика на горските територии, типове месторастения, пълна и подробна таксационна характеристика (в табличен и графичен вид) за защитните, специални и стопански горски територии, основни насоки за организация на стопанството, постоянни пробни площи, списък на отделите и подотделите по землища и видове собственост, списък на земеделските земи потвърдени от ОСЗ като горски територии с кадастралните им номера, списък на земеделските територии, придобили характеристиката на гори по чл. 83 от ЗГ.

2. Таксационни описания в електронен вид, изготвени в съответствие с Наредба № 18/07.010.2015 г. на МЗХ за инвентаризация и планиране в горските територии със всички данни от теренните проучвания, планирани горскостопански мероприятия, типовете горски местообитания, кодове на защитените зони по Закона за биологичното разнообразие, кадастрални номера на горските територии и предвидените противопожарни мероприятия.

3. Карти, съгласно приложение № 9

- Ориентировъчна карта;
- Работна карта;
- Карта по видове собственост
- Карта на насажденията;
- Карта на почвите;
- Карта на геоложките формации;
- Карта на землищата;
- Карта на месторастенията;
- Карта на санитарното състояние на гората;
- Карта на семепроизводствената база на стопанството;
- Карта на горските територии със защитни и специални функции;
- Карта на типовете горски природни местообитания;

4. Приложения - извадки от таксационните описания в табличен вид; постоянни пробни площи; ведомост за почвени профили; списък в електронен формат по землища на имотите собственост на физ. и юрид лица; списък на определените гори във фаза на старост и други списъци; протокол за категоризиране на горските категории; протоколи от проведени съвещания, обществено обсъждане и ЕТИС; отчет за баланса на горските територии – форми 1-4, 6,7 ГФ - по видове гори и по собственост.

Глава IV Срокове за извършване на инвентаризацията

Теренните работи да се извършат до края на 2016 г., а предаването на инвентаризацията в чернови вид – до 31.05.2017 г.

Глава V Видове дейности и категории на трудност

Разпределението на площта за инвентаризация по категории на трудност е следното:

Категория на трудност	Горски територии държавна собственост Ха	Горски територии недържавна собственост Ха	Общо Ха
1	203	6	209
2	32	1	33
3	1 677	150	1 727
4	8 868	275	9 143
Общо	10 780	332	11 112

Видовете дейности при инвентаризацията са:

1. Теренно-проучвателни дейности

1.1. Измерване и картиране на гори, чийто запас се определя чрез таксационни описания и опитни таблици, вкл. на лесонепригодни площи.

1.2. Ограничаване на терена на границите на насажденията за семепроизводство, защитените местности, природните забележителности и токовищата.

1.3. Картиране на незалесени горски площи

а) Дървопроизводителни

б) Недървопроизводителни

1.4. Установяване и картиране на горски типове месторастения и на почвената ерозия, с определяне на видовете, подходящи за месторастенето

1.5. Актуализиране на типовете горски месторастения и/или определените видове, подходящи за месторастенето

1.6. Проучване и картиране на здравословното и санитарно състояние на насажденията, резултат на въздействието на биотични и абиотични фактори на засегнатата площ

1.7. Ограничаване границите на обекта за инвентаризация, природните паркове и отделите

2. Обработване на информацията

2.1. Създаване и обработване на атрибутната база данни

2.2. Създаване на графичната база данни

2.3. Нанасяне на имотни граници на частни имоти или на хоризонтали върху картния материал независимо от мащаба

3. Други дейности

3.1. Залагане на постоянни пробни площи

3.2. Проучване и картиране на биологичното разнообразие:

3.2.1. Определяне и картиране на тип/вид гора

3.2.2. Определяне и картиране на природозащитно състояние, в т.ч.: горски хабитати и/или защитени видове

3.2.3. Установяване и картиране на лечебни растения и билки съгласно Закона за лечебните растения

Извършването на инвентаризацията е за сметка на държавния бюджет.

„з“; 308 „д“, „и“. ДДУ да се стопанисва по ловища, както е определено в ловоустройствения проект от 2007 г.

При предстоящото изработване на проекта, съгласувано с комисията по лова към ТП „ДГС Места“, ДДУ може да бъде разделен на два ДДУ, при спазване на всички процедури, като се запазят границите и площта, определени със заповедта на министъра на земеделието и горите.

Точните площи на ловностопанските райони и на ловищата, вкл. и по вид на територията (горска и земеделска) да се уточнят при изработването на плана за ловностопанските дейности.

Глава II Досегашно стопанисване

Последният проект за ловностопанско устройство е изработен през 2006/2007 г., като неразделна част – том II към лесоустройствения проект на ДЛ „Места“.

Да се направи преглед на историята на ловното стопанство и ловоустрояването в района по хронологичен ред.

Да се проучат основно физико-географските фактори, оказващи пряко или косвено влияние върху дивеча и дивечоразвъждането; характера на релефа, надморските височини, изложенията и наклоните на терена, които оказват влияние върху миграционните процеси на дивеча и имат значение при залагане на фуражната база.

Да се даде оценка на хидроложката мрежа във връзка с обезпечаване на питейните нужди на дивеча през летния сезон.

Да се проучат особеностите на климата и се опишат климатичните фактори имащи значение за дивечоразвъждането в района - средна начална дата с устойчиво задържане на температурата на въздуха над 10 градуса, средните пролетни валежи, среден годишен брой дни със снежна покривка, средна височина на снежната покривка и др.

Да се даде оценка на типовете и подтиповете почви, тяхното разпространение и влиянието им върху избора на фуражни култури.

Да се проучи растителността в горските и земеделските територии - дървесна, храстова и тревна; състав и структура на горските насаждения; наличие на горскоплодни видове в насажденията, в горските поляни и ливади. В откритите селскостопански площи да се проучат основните отглеждани култури, големината на блоковете и тяхното площно разпределение; наличието и степента на участие на житните култури, люцерна, фуражен грах, клубеноплодни и др. Да се даде оценка за хранителните и защитни възможности на растителността.

Да се проучат икономическите и демографските условия, оказващи влияние върху развитието на ловностопанската дейност в района.

Да се определят зоогеографския район и ловностопанските области, в които попада територията, обект на плана за ловностопанските дейности.

Да се проучи ловната фауна (бозайници и птици, обитаващи района) - по видове дивеч, райони на разпространение и сезонни миграции. Да се проучат причините за намаляване запасите на ловни видове, както и възможностите за реаклиматизация на изчезнали и аклиматизация на нови видове.

Да се проучат защитените видове дивеч, обитаващи района, които имат пряко или косвено значение за ловното стопанство.

Да се проследи и анализира промяната в числеността на дивечовите популации и изменението в полововъзрастовите структури на главния и съпътстващите видове дивеч. За сравнение да се ползват данните от пролетната таксация през 2015 година. При необходимост и по преценка на ловоустроителя, да се направи контролна таксация за всеки конкретен ловностопански район.

Да се анализира изпълнението на проектираните ловностопански мероприятия, биотехническите съоръжения, ползването на дивеч и се оцени икономическият ефект.

Да се посочат всички годни биотехнически съоръжения и средногодишните добиви на ловностопанска продукция.

Да се анализира обема и състоянието на фуражната база.

Изпълнението на ловностопанските мероприятия за изминалия ревизионен период да

се представи в табличен вид според изискванията на Наредба № 6.

Да се направи анализ на развитието на дивечовите запаси за възможно по-дълъг период - поне за последните 20 години.

Да се дадат данни за щетите, които нанасят на дивеча популацията от вълци, скитащите кучета и друг хищен дивеч;

Да се посочи запаса и отстрела на вълци, други хищници и скитащи кучета през последните 10 години, ако има данни.

Да се опишат евентуалните заболявания по дивеча и да се направи ветеринарно-санитарна оценка.

Да се направи оценка на размера на щетите, които нанася дивеча на горските насаждения и на земеделските култури.

Глава III Планиране на мероприятия

1. Основни насоки на планирането

За създаване на по-добра организация при стопанисването и ползването на дивеча, съвместно с ДГС и ЛРД, да се направи оценка на целесъобразността и ефективността на досега обособените ловища в отделните ловностопанските райони и при необходимост да се предложи промяна на броя и границите им.

Основното направление на стопанисването на дивеча ще бъде подобряване на условията за развитие на здрави и жизнени популации от наличните видове, достигане на допустимите запаси, разселване, повишаване на възможностите за трофеен отстрел, добив на дивечово месо, обогатяване на ловната фауна и развитие на ловния туризъм и ловния спорт.

В държавния дивечовъден участък и държавния ловен район, според условията и ареала на развитие, главният вид дивеч ще бъде дивата свиня, със съпътстващи видове сърна, глухар и заек.

На територията на БИСД „Елдермен“ главният вид дивеч е муфлона, със съпътстващи видове елен лопатар и благороден елен.

В предоставените ловностопански райони главният вид дивеч ще бъде също дивата свиня, със съпътстващи видове сърна, заек, планински кеклик и яребица.

2. Ловностопански мероприятия

Бъдещите ловностопански мероприятия да бъдат съобразени с изискванията и нормите на нормативните документи, както и с общинския план за развитие на общината и общинската програма за опазване на околната среда.

За постигане на поставените цели:

Да се извърши бонитиране на местообитанията съгласно действащата Наредба за бонитиране на дивечовите местообитания в Р. България и да се даде подробна характеристика на наличните типове местообитания в устройваните райони. За видове като планинския кеклик да се ползват последните научни публикации и разработки. Разпределението на площта на ловностопанските райони да се даде в Изходната база данни към плана. Да се обърне особено внимание на недивечопригодните площи с цел по-точно определяне на допустимите запаси на главния и съпътстващите видове дивеч.

При бонитиране на местообитанията да се обърне внимание на земеделските площи покрити с гора. Местообитанията на такива площи да бъдат, като тези на горските територии с цел правилно бонитиране и определяне на допустимите запаси.

Въз основа на направената характеристика на типовете местообитания да се направи анализ на условията за развъждане на дивеча.

Да се определят допустимите дивечови запаси в зависимост от бонитета на местообитанията и поставената стопанска цел. Да се отчете междувидовото взаимодействие.

Да се разработят перспективни планове за развитие на запасите на основните видове дивеч през следващите 10 години. Плановите коефициенти на прираст да се определят съгласно Наредбата за бонитиране на дивечовите местообитания в Р. България, проектираното полово съотношение и съвременните достижения на ловностопанската наука.

Въз основа на действителните дивечови запаси в годината на ловоустройство, изчислените допустими запаси и коефициент на прираст да се изработят перспективните планове, като се решат въпросите с отстрела и необходимия фураж за подхранване през периода. При необходимост да се предвиди доставка на животни за разселване от други райони на страната със сходни климатични условия.

За всеки ловностопански район да се проектира оптимална полова и възрастова структура за запасите от едър дивеч, наброяващи над 50 броя животни.

Да се проектира разработване на фуражна база, съобразно видът дивеч в отделните ловностопански райони и ловища. Обемът и начинът на стопанисване на фуражната база да се определят съгласно Закона за лова и опазване на дивеча. Видът на фуражните площи да се избере според климатичните и почвени условия. Да се посочи начина на обработката и стопанисването им. Да се направи рекапитулация на хранителните възможности на проектираната фуражна база и да се сравнят с минимално и максимално необходимите. При недостиг на голи горски площи за разработването на фуражната база, да се проектира такава в насаждения на равни или полегати терени и подходящи други условия.

Да се предвидят мероприятия за поддържане и подобряване на съществуващите фуражни площи. При недостиг на фуражни площи да се предвиди разработване на нови такива с цел достигане на нормативите, залегнали в ЗЛОД.

Да се предвиди периферно и групово засаждане на горскоплодни дървесни и храстови видове, предпочитани от дивеча, както и опазване на съществуващите такива.

При необходимост, да се предвиди ограждане на дивечовите ниви, застрашени от пашуване на домашни животни.

На подходящи места да се проектират ловни сечища (бръстилица).

Да се проектират мероприятия за ограничаване на миграцията и опресняване на кръвта.

За подобряване на защитните и хранителни условия на местообитанията, да се проектират биотехнически съоръжения в зависимост от видовете дивеч, начина на ловуване и възможностите на терена, съгласно изискванията на Приложение № 28 от Наредба № 6/02.2004 г. на МЗГ.

Да се предвидят мероприятия за подобряване на защитните и хранителни условия на местообитанията и за подобряване на условията за ловуване. Да се проектират ловни просеки с подходяща ширина.

Да се предвиди изграждането на развъдници в предоставените ловностопански райони по смисъла на чл. 12 от Закона за лова и опазване на дивеча.

Да се предвиди разселване на яребица в ПЛР.

Да се установят сватбовищата на дивеча, в които да се ограничат горкостопанските дейности, с цел осигуряване спокойствие на дивеча по време на брачните периоди.

На терена да се маркират постоянните токовища на глухара, като се отразят на картния материал по подотдели.

В БИСД да не се допуска паша на домашни животни, а в ДДУ и ДЛР същата да се ограничи.

Да се предвиди поставянето на бариери на подходите към ДДУ и ДЛР, цел недопускане на моторни превозни средства, които да нарушават спокойствието на дивеча.

Да се посочат начините за ловуване на различните видове дивеч.

Да се предвидят мероприятия за борба с хищниците, вкл. и проектиране на стървилища.

Да се предвиди полигон за изпитание на ловни кучета, съгласно Наредба № 27 от 10.06.2005 г.

Да се определи необходимия брой и състав на персонала, необходим за водене на ловностопанската дейност в ДДУ и ДЛР.

Да се направи оценка за необходимите сгради, пътища и техника, необходими за провеждане на ловностопанската дейност, като при необходимост се предвиди строеж на нови и ремонт на съществуващите.

Да се направи икономическа оценка на необходимите средства за изпълнение на проектираните ловностопански мероприятия и очакваемите приходи.

По категории на трудност площта се разпределя, както следва:

Категория на трудност	Горски територии	Земеделски територии	Общо
	Ха	Ха	Ха
I	209	1 179	1 388
II	33		33
III	1 727		1 727
IV	9 143		9 143
Общо	11 112	1 179	12 291

Видовете дейности при изработване на плана за ловностопанските дейности, съгласно Приложение № 30 на Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии, са:

- устройство на едродивечово ловно стопанство;
- устройство на БИСД;
- устройство на дребнодивечово ловно стопанство).

Изработването на плана за ловностопанските дейности е за сметка на държавния бюджет.

Част трета

ПЛАН ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ОТ ПОЖАРИ

Увод

Планът за дейностите по опазване от пожари на горските територии в землищата на с. Осеново, с. Гостун, с. Филипово и част от с. Обидим - община Банско, на територията на ТП „ДГС Места“ да се разработи съгласно глава десета на Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии и в съответствие с изискванията на Наредба № 8/11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

Планът да се изработи на база и едновременно с инвентаризацията, като се съобрази с Общинския план за развитие на общината и общинската програма за опазване на околната среда..

Общата площ, обект на плана, е 11 112 ха.

1. Анализ на досегашната дейност

Да се направи анализ на изпълнението на предвидените противопожарни мероприятия, като особено внимание се обърне на възникналите горски пожари и тяхната характеристика през изминалия ревизионен период, както и на опожарените горски масиви, особено на опожарените семепроизводствени градини.

2. Теренно-проучвателните работи

Теренно-проучвателните работи за изработването на плана включват:

- оформяне на концепцията за пожарозащита;
- уточняване на районите с висока пожарна опасност;
- уточняване на обекти, разположени в горите или в близост до тях, около които ще се проектират противопожарни прегради;
- уточняване на местата където да се проектират съоръжения – наблюдателни пунктове, водоизточници, пътища за движение на противопожарна техника и др, съгласно изискванията на наредба № 8/11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари.;
- определяне на местата на специализираните групи за гасене на горски пожари.

3. Организация на територията

В зависимост от състава на насажденията, близостта им до населени места, пътната инфраструктура, източниците на огън, посещаемостта и др., насажденията да се обособят в групи според степента на пожарна опасност.

Площта по степени на пожарна опасност и планираните мероприятия да се дадат общо и по горскостопански участъци.

4. Планиране на мероприятия по опазване на горите от пожари

4.1. Противопожарни прегради

- **Барьерни прегради** - изграждане на барьерни прегради да се предвижда само в случаите, когато няма естествените такива или не са с необходимата нормативна ширина. Специално внимание да се обърне по обезпечаването на масивите от иглолистни култури с достатъчно барьерни прегради, съгласно изискванията на Наредба № 8.

В ЛП от 2007 г. са отразени 78,6 км. съществуващи барьерни прегради.

- **Лесокултурни пояси** - да се проектират на места за предотвратяване на низови пожари и да дават възможност за придвиждане на хора и гасаческа техника.

В ЛП от 2007 г. е предвидено изграждането на 11 км нови пояси.

- **Минерализовани ивици** – изграждането им да се предвижда за недопускане преминаването на пожари от съседни незалесени територии или обекти в тях.

В ЛП от 2007 г. е предвидено поддържане на 6,5 км. съществуващи и изграждане на 15 км. нови минерализовани ивици.

- **Санитарни ивици** – да се предвиждат по необходимост покрай пътищата, минаващи през гори от I-ви клас на пожарна опасност и главните пътища през гори от II-ри клас и други застрашени от пожари горски територии.

В ЛП от 2007 г. не са предвидени такива.

4.2. Лесотехнически мероприятия

- **Пътища за движение на ПП техника** - да се посочат и опишат по землища, отдели и подотдели всички пътища за движение на противопожарните автоцистерни.

- **Водоизточници** - да се определят естествените водоизточници и местата за създаване на нови такива, от които противопожарната техника да черпи вода, като се предвиди стабилизиране на подходите към тях. В ЛП от 2007 г. са посочени 14 бр. съществуващи водоизточници.

Да се определят и водоизточници за черпене на вода от въздухоплавателна техника.

- **Стационарни наблюдателни пунктове** – да се определят местата за изграждане на такива пунктове, при спазване на нормативите, в зависимост от кой клас на пожарен риск са горите.

Да се посочи необходимото им оборудване за нормално наблюдение и комуникация през пожароопасния сезон.

В ЛП от 2007 г. е отразен 1 бр. съществуващ наблюдателен пункт.

- **Автоматизирана система за наблюдение и откриване на горски пожари** – да се определи място и се предвиди изграждането на такава система, така че да осигури наблюдението на цялата територия.

4.3. Други мероприятия

- Да се предвиди изграждането на площадки за кацане на хеликоптери – по една в ГСУ. В ЛП от 2007 г. е предвидено изграждането на една площадка.

- На горските автомобилни пътища, водещи в горските територии с висок пожарен риск да се предвиди поставяне на бариери за ограничаване достъпа в горите през пожароопасния сезон.

- Да се предвиди и необходимия брой табели с противопожарно съдържание, като се определят местата където да се поставят. Същите да бъдат изготвени и съобразени с изискванията на чл. 12, т.6 от Наредба № 8/11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

В ЛП от 2007 г. е предвидено поставянето на 200 бр.табели.

- Да се определят места за палене на огън в гората и изискванията за устройването им съгласно Наредба № 8 за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

- Да се определят места за устройване на поне по едно противопожарно депо във всеки ГСУ и се даде разчет за необходимия инвентар с който да се оборудват – общо и по ГСУ.

- Да се определят местата за почивка и паркиране на МПС.

- Да се проектират маршрути за пешеходни, конни или моторизирани патрули за опазване на горските територии от пожари.

Планът за дейностите по опазване от пожари да се разработи по ГСУ.

Планираните мероприятия да се остойностят, като се посочат в табличен вид и се отразят на картния материал – общо и за горските територии държавна собственост.

5. Съдържание на плана

5.1.Обяснителна записка с необходимите таблици и диаграми.

5.2. Карти (за картна основа да се ползват картите от извършената инвентаризация):

- Карта на класовете на пожарна опасност в М 1:25000

- Карта на планираните мероприятия за дейностите по опазване от пожари в М 1:25000.

Екземпляр от плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари да се предостави на РС ПБЗН гр. Банско.

6. Срокове за изпълнение

Планът за опазване на горските територии от пожари да се изработи едновременно с инвентаризацията и в същите срокове.

Изработването на плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари е за сметка на държавния бюджет.

Част четвърта
ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН
ЗА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ – ДЪРЖАВНА СОБСТВЕНОСТ
В РАЙОНА НА ДЕЙНОСТ НА ТП „ДГС МЕСТА”

Горскостопанският план за горските територии – държавна собственост, управлявани и стопанисвани от ТП „Държавно горско стопанство Места” да се изработи на база и едновременно с инвентаризацията и съгласно изискванията на Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии. Към плана да се приложи списък на горските територии – държавна собственост по отдели, подотдели и землища.

Глава I Площ, подлежаща на горскостопанско планиране

1. Площ на горските територии

Общата площ на горските територии – държавна собственост е кръгло 10 780 ха, от която: 9 853 ха – залесена, 431 ха – незалесена дървопроизводителна и 496 ха – недървопроизводителна.

В лесоустройствения проект от 2007 г. площта на горските територии – държавна собственост е била кръгло 10782 ха. Намалението с 2,4 ха – кръгло 2 ха е описано в част I – инвентаризация.

Изработването на горскостопанския план да се съобрази с Общинския план за развитие на общината и с програмата за опазване на околната среда.

2. Характеристика на горските територии

От общата площ на горските територии – държавна собственост, 9 853 ха е залесена, 431 ха – незалесена дървопроизводителна и 496 ха – недървопроизводителна.

Разпределението на залесената площ по видове насаждения и бонитети е следното:

Видове насаждения	Площ - ха	I бонитет Ха	II бонитет ха	III бонитет Ха	IV бонитет Ха	
Иглолистни						
Чисти от:		106	2037	1523	1032	24
Б. Бор	4722					
Смърч	37	6	24	6	1	
Ч. бор	432	50	60	95	137	90
Ела	1	1				
Смесени иглолистни	2040	101	921	423	582	13
Смесени игл.-шир.	1254	13	371	259	587	24
Широколистни високостъблени						
Чисти от: Бук	127		77	42	5	3
Дъб	599			3	18	578
Трепетлика	14			13	1	
Липа	1		1			
См. с преобл. на: Бук	135		48	35	52	
См. широкол.	32			12	20	
См. шир.-иглол.	12			1	11	
Издънкови за превръщане						
Чисти от: Дъб	34				2	32
Бук	4			3	1	
Смес. широкол.	377			1	66	310
Нискостъблен						
Смес. широкол.	123					123

Категориите горски територии – държавна собственост (защитни, специални и стопански – по подотдели и площ) са част от описаните при инвентаризацията.

Глава II. Досегашно стопанисване

Да се дадат исторически данни за създаването и устройството на горското стопанство, като за целта се ползват досегашните лесоустройствените проекти, изданието „Горите на Благоевградска област” (М. Михайлов 2013 г.), публикацията „пътната мрежа на държавното горско стопанство „Вищерица-Неврокопско” (Я. Димитров, въз основа на данните от стопанската карта 1937/38 г.) и др..

Да се направи в хронологичен ред преглед на досегашните лесоустройства, като за последното (2006-2007 г.) се отразят основните насоки за организация на стопанството – горскостопански и охранителни участъци, отдели, стопански класове и групи гори по предназначение, турнуса на сеч и др.

Да се направи анализ на изпълнението на предвидените в лесоустройствения проект мероприятия – сечи; възобновяване и залесяване; ползване на дървесина; странични ползвания; охрана на горите; опазване на горите от болести и вредители; борба с ерозията; сградо и пътно строителство и др.

Изпълнението на предвидените сечи да се анализира по вид на горите и вид на сечта, по площ и запас, интензивност, повтаряемост, както и по отношение качеството на провеждането им. Да се анализират резултатите от проведените фази на възобновителните сечи, вкл. и на мероприятията за подпомагане на естественото възобновяване.

Да се направи преглед на ползването на дървесина по видове сечи и сортименти, като се изяснят причините за евентуалните отклонения от предвижданията на проекта.

Да се анализира изпълнението на предвидените залесявания - по дървесни видове, съчетаването им в типове култури, схеми на залесяване, начин на почвоподготовка и т.н.

Изпълнението по площ на възобновителните сечи и на залесяванията по дървесни видове да се анализира отделно за подотделите, предвидени в лесоустройствения проект и в които е работено през ревизионния период.

Да се анализират резултатите от залесителните дейности, като се обърне особено внимание на тези, за създаване на двуетажни насаждения.

Да се направи оценка на състоянието на сегашното състояние насажденията, пострадали от ветровала през 1961 г.

Да се направи оценка на състоянието на семепроизводствените градини и географските култури.

Да се направи оценка на изпълнението на проектираните противоерозионни мероприятия и на състоянието на изградения през 1996 г. бараж за защита на шосето с. Филипово - с. Осеново.

В записката, изградените противоерозионни съоръжения да се опишат по водосбори.

Да се анализира ефекта от мероприятията по изпълнение на изготвената през 1978 г. дългосрочна програма за борба с ерозията във водосбора на р. Места.

Да се направи оценка на състоянието на пътната мрежа, съоръженията и обектите, обслужващи горскостопанската дейност.

Да се направи оценка на организацията и състоянието на страничните ползвания, вкл. и на пашата на домашни животни.

Изпълнението на мероприятията да се даде и в табличен вид, като държавното горско стопанство се задължава да подготви и предаде на лесоустройствената група необходимите таблици и справки.

Глава III Теренни проучвания

1. Таксиране на насажденията

Насажденията и културите са таксирани по растежни таблици при инвентаризацията. За целите на горскостопанския план следва допълнително да се клупират и затвърдят на терена зрелите високостъблени насаждения.

Стъбленият запас на зрелите насаждения да се определи както следва:

- чрез пълно клупиране –високостъблените насаждения с площ до 2 ха, с пълнота 0,1-0,3 или с форма, не позволяваща прилагането на други методи, независимо от площта им.

- чрез математико-статистически методи - останалите високостъблени насаждения. Метода на Битерлих да се прилага само при добра видимост.

- по средно моделно дърво – на тополовите култури (ако има такива) с ясна схема, като се отчитат липсващите дървета по схемата.

На клупираните насаждения в знаменател да се отрази масовата им пълнота, като отношение на определения запас към нормалния запас по растежна таблица.

В приложение е даден списък на насажденията, запасът на които да се определи чрез пълно клупиране и по МСМ..

Окончателното определяне на сечнозрелите насаждения и начина за определяне на запаса да стане по време на таксирането им.

Към горскостопанския план да се приложи списък на насажденията, чийто запас е определен чрез пълно клупиране и по математико-статистически методи.

Глава IV Основни насоки за организация на обекта на планиране

1. Разделяне на горскостопанската единица на горскостопански участъци (ГСУ)

При изработването на горскостопанския план да се запазят обособените при миналото лесоустройство два ГСУ, а именно: ГСУ „Гостун” и ГСУ „Осеново”.

2. Стопански класове, цел на стопанството и турнуси на сеч

Тъй като 97,0 % от горските територии са държавна собственост, при изработването на горскостопанския план, в горите със стопански функции да се обособят стопански класове, идентични с обособените условни такива при инвентаризацията, по същите критерии и със същите цел и турнус на сеч, а именно:

Стопански клас	Съкратено обозначение	Цел (диаметър на тъкия край – см)	Турнус на сеч (години)
Високостъблени		Стр. Дървесина	
Бялборов високобонитетен	ББВ	Едра 30 см	120
Бялборов средно и нискобонитетен	ББСрН	Едра 18 см	100
Черборов високобонитетен	ЧБВ	Едра 30 см	120
Черборов средно и нискобонитетен	ЧБСрН	Едра 18 см	100
Смесен иглолистен високобонитетен	СМИВ	Едра 30 см	120
Смесен иглолистен средно и нискобонитетен	СМИСрН	Едра 18 см	100
Смесен иглолистно-широколистен високобонитетен	СМИШВ	Едра 30 см	120
Смесен иглолистно-широколистен средно и нискобонитетен	СМИШСрН	Едра 18 см	100
Буков среднобонитетен	БСр	Едра 30/18 см/дърва	120/100
Зимендъбов средно и нискобонитетен	ЗдбСрН	Едра 18 см/дърва	120/100
Издънкови за превръщане			
Зимендъбов средно и нискобонитетен за превръщане	ЗдбСрНП	Средна	50

Предложените стопански класове са указателни. Аргументирано предложение за броя, наименованията, целта на производство и турнусите на сеч на стопанските класове да се представи при приемането им от ЕС на база данните от теренните проучвания.

При наличие на подходящи насаждения и достатъчна площ, да се обособи стопански клас „За двуетажни насаждения”.

В насажденията със защитни и специални функции да се обособят условни стопански класове, идентични с тези със стопански функции, като основната цел следва да бъде запазване и подобряване на конкретните функции, които изпълняват.

Глава V Планиране на мероприятията

Планирането на мероприятията в горскостопанския план да се съобрази с Общинския план за развитие и с Програмата за опазване на околната среда на общината.

Мероприятията в горските територии със защитни и специални функции да бъдат насочени основно към запазване и подобряване специфичните им функции, като не се допуска подмяна на основни дървесни видове.

Да не се планират мероприятия в насажденията, определени за токовища и за „гори във фаза на старост“.

Горскостопанските мероприятия в близост и около религиозни и туристически обекти да се планират така, че да гарантират запазването на естествения и автентичен характер на ландшафта.

1. Сечи

Да се планира насоката на стопанисване (основния вид сеч) за всяко насаждение, съобразно целта на стопанството, вида гора, особеностите на дървесните видове, данните и хода на възобновителния процес, а именно: отгледни, възобновителни, селекционни, технически и сечи за трансформация, като се има предвид Наредба № 8 от 05.08.2011г. на ИАГ за сечите в горите и утвърдените разработки по чл. 4, ал. 1, т. 2 от същата, относно системи от режими и мерки за стопанисване на горите попадащи в горските типове природни местообитания в „Натура 2000“.

Отгледни сечи се планират в младите, средновъзрастни и дозряващи насаждения и култури, като интензивността им е съобразена с възрастта, дървесният вид, пълнотата, бонитета и състоянието им. Осветленията да се проектират без интензивност и материален добив. При необходимост, в насаждения и култури с неравномерен строеж по пълнота да се предвижда отгледна сеч в гъстите групи.

Възобновителни сечи – да се проектират във всички зрели насаждения, с подходяща интензивност, съобразно с възприетия турнус на сеч, функционалната принадлежност, вида, състава, структурата и състоянието на насажденията, степента и характера на възобновителните процеси, както и проведените до сега сечи. При необходимост да се предвидят мероприятия за подпомагане на възобновяването, опазване и отглеждане на подраства.

В зрелите издънковите насаждения за превръщане да се предвидят възобновителни сечи за създаване на подходящи условия за тяхното семенно възобновяване. Особено внимание да се обърне на изредените и невъзобновени зрели насаждения, в които следва да се проектират мероприятия за тяхното възобновяване.

Желателно е при възобновителните сечи да не се предвижда окончателно изсичане на зрелия дървостой, а да се оставят единични и групи стари дървета, както и минимално количество мъртва стояща и лежаща дървесина.

При възобновителни сечи в издънкови насаждения са превръщане в семенни, да се предвижда отглеждане на подраства.

Много внимателно да се подхожда при избора на интензивността на възобновителните сечи около религиозни и култови обекти, каптажи за битово водоснабдяване на селищата и по протежение на основните пътища, така че да се съхрани естествената среда и облика на ландшафта.

Горското стопанство следва само да определя насажденията в които да провежда възобновителни сечи, като се съобразява с възприетото ползване за всеки стопански клас.

Селекционни сечи да се планират в насажденията за семепроизводство до запозване на възобновителна сеч, при спазване на изискванията на Наредба № 21/12.11.2012 г. за условията и реда за определяне, одобряване, регистрация и отмяна на източниците от горската семепроизводствена база, събирането и добива на горски репродуктивни материали, тяхното оценяване, търговия и износ.

Технически сечи да се планират за:

- за опазване на горските територии от пожари;
- за нуждите на ловното стопанство;
- за просветляване на камионни горски пътища;
- за освобождаване от дървесна растителност на площи, върху които са учредуни вещни права.

Ползването от техническите сечи да се рекапитулира отделно.

Сечи за трансформация са:

- изборно прореждане в насаждения с преобладание на сенкоиздържливи иглолистни видове, с цел достигане на единично-изборна структура. Сечта съчетава отглеждане и възобновяване на насаждението;
- отгледна или възобновителна сеч в издънкови насаждения за превръщане в семенни;

- превръщане на гори с изкуствен произход в такива с естествен, като според възрастта се планира отгледна или възобновителна сеч;
- отгледна или възобновителна сеч в двуетажни насаждения, като възобновителна сеч се планира при достигане на зряла възраст на втория етаж.

Сечите в защитните и специалните горски територии да се предвиждат съобразно тяхната функционална принадлежност.

В ивици 10-20 м. покрай водни течения, републикански и общински пътища, сечите да се планират с по-ниска интензивност, с цел запазване на защитните и ландшафтни функции на насажденията.

При планиране на сечите, максимално да се запазват редките и характерни за района видове.

2. Определяне размера на ползване

2.1. Ползване на дървесина

Ползването от възобновителни сечи във високостъблените стопански класове да се определи по възприетите формулни методи, като след подробен анализ се предложи оптималното сечище

Ползването от възобновителни сечи в издънковите гори за превръщане (зимендъбовия стопански клас за превръщане) да се определи по състояние – като сбор от ползването в отделните зрели насаждения, без да се контролира по формулните методи.

В горите със защитни и специални функции, ползването от възобновителни сечи също да се определи по състояние, като за контрол се ползва сечището по среден прираст.

При определяне размера на ползването от възобновителни сечи по формулни методи да се имат предвид насажденията, в които не се допуска ползване, както и насажденията във временно недостъпните басейни.

2.2. Добиви и сортименти - За всяко насаждение да се определи ползването по дървесни видове без клони и с клони и се извърши сортиментирание на добивите по категории дървесина (едра, средна, дребна, дърва), като това се отрази в таксационното описание.

В предотделните листове да се отрази размера на ползване на дървесина от всяко насаждение.

За установяване сортиментната структура на добивите основно да се ползват данните от досегашното стопанисване в различните по вид и сеч насаждения. При различия (над 10%) между добивите през десетилетието категории дървесина и предвидените по ЛУП да се заложат необходимия брой ВрПП за установяване на сортиментната структура на добивите по вид гори и вид на сечта. Определянето на сортиментната структура на добивите от насаждения за пробирки да се извършва и по подкласове на възраст.

Временните пробни площи да се заложат съвместно с ДГС и се означат на терена. Добитата след сечта дървесина да се измери и сортиментира. В предишния лесоустройствен проект са били заложени 11 временни пробни площи.

Възприетите проценти за сортиментирание на добивите и данните от временните пробни площи да се представят с предложението за обособяване на стопанските класове, турнусите на сеч и размера на ползването, и се приложат към горскостопанския план (вкл. и при предаването му в чернови вид).

Ползването на дървесина, вкл. и по сортименти, да се даде общо за ДГС и отделно от достъпните и от временно недостъпните насаждения. В лесоустройствения проект от 2007 г, като временно недостъпни са определени отдели 128,130, 164-167, 174-177, 207-209, 212, 213, 259-264 и 300-304, с площ 1 493 ха.

До приключване на теренните работи, съвместно с ЮЗДП, ДГС и РДГ да се прецизират и уточнят временно недостъпните насаждения, които да се заложат в горскостопанския план.

3. Възобновяване и залесяване

В зависимост от условията и хода на естественото възобновяване в зрели насаждения, при необходимост да се предвижда подпомагането му чрез: обработка на почвана и мъртвата горска постилка; разрохкване под склопа; отстраняване на подлеса; забрана пашата на домашни животни; засяване на семена и жълъди или залесяване на невъзобновените участъци.

Залесяванията да се планират съгласно Наредба № 2 от 2013 г. за условията и реда за

залесяване на горските и земеделски територии и инвентаризация на горските култури. След комплексна преценка на природните условия, типа месторастене, целта на залесяването, биологичните особености и екологичните изисквания на видовете, за всеки подотдел да се определят подходящите видове за залесяване, насоките на залесяване, типовете горски култури, видът и начинът на почвоподготовка, схемата и гъстотата на културите, както и методът и сезонът за залесяване.

Залесяване да се предвижда на голи площи, за възстановяване на обезлесени терени вследствие на пожари и други природни бедствия и евентуално след окончателни фази на възобновителни сечи, за допълване на възобновяването или обогатяване на видовото разнообразие, когато това не може да се постигне по естествен път.

В таксационното описание да се отрази схемата за залесяване, формата на смесване на видовете, а при наличие на информация – и произхода на фиданките.

Подготовката на почвата за залесяване да се определи в зависимост от специфичните условия на микрорелефа – наклон, изложение, дълбочина и каменливост на почвата, размер на площта за залесяване и други особености.

При проектиране на залесявания да се предпочитат смесени култури от устойчиви местни видове, с цел запазване и обогатяване на биоразнообразието.

Да се предвиди отглеждане на новосъздадените култури и мерки за опазването им от паша на добитък и дивеч, вкл. и чрез ограждане.

При наличие на добри условия за естествено възобновяване, да не се предвижда залесяване на котли и малки площи до 4-5 дка, вследствие на проведена възобновителна сеч.

Към записката на горскостопанския план да се приложат списъци на подотделите, в които е планирано залесяване и подпомагане на естественото възобновяване.

ТП „ДГС Места“ не разполага с горски разсадник и следва да набавя залесителен материал от съседни, със сходни условия райони.

В горите държавна собственост са регистрирани 14 семепроизводствени насаждения с автохтонен произход на базовия източник, като през ревизионния период 2 от тях (184 „и“ и 185 „ш“) са напълно опожарени. Съвместно със специалисти от ГСС София да се направи преценка на семепроизводствените насаждения и които не отговарят на изискванията, да отпаднат или да се включат и други подходящи, при спазване на изискванията на Наредба № 12/12.11.2011 г. за условията и реда за определяне, одобряване, регистрация и отмяна на източниците от горската семепроизводствена база, събирането и добива на горски репродуктивни материали, тяхното окачествяване, търговия и внос.

За овладяване на ерозионните процеси, установени при инвентаризацията, да се предвиди залесяване с подходящи дървесни видове.

4. Планиране на други мероприятия.

4.1. Добив на недървесни горски продукти

Според възможностите на горските територии да се изработят проекти по СУ за добив на сено, листников фураж, билки, гъби и горски плодове. В горскостопанския план да се определи възможния максимален добив на черни и червени боровинки и мечо грозде, с цел ограничаване на нерегламентирания им добив.

4.2. Паша

Към горскостопанския план да се приложи списък на подотделите, в които няма да се допуска паша през целия ревизионен период, като ТП „ДГС Места“ следва ежегодно да разработва план за паша според конкретните условия.

С цел осигуряване на достъп до пасищата и ограничаване на повредите от домашните животни, при необходимост да се предвидят прокари.

4.3. Строителство

Да се проучат нуждите на стопанството от строеж на нови или ремонт да съществуващите сгради и горски пътища. Горски пътища да се планират и за постепенното усвояване на временно недостъпните басейни. Да се опишат горските автомобилни пътища, които се нуждаят от ремонт и рехабилитация.

Да се предвиди възстановяване на стената на изграденото изкуствено езеро в м. „Вищерица“. Да се предвиди изграждането на леки инфраструктурни съоръжения за осигуряване

на достъп до ЗМ „Свадбата”, ЗМ „Черната скала”, м. Митровица”, м. „Пещерата” (на пътя Осеново-Рибново) и други туристически обекти. Проектът да се разработи по СУ, като се предвидят и необходимите средства за тяхното изпълнение .

При наличие на поройни водни течения и ровини, освен залесяване, да се предвиди изграждане на нови технико-укрепителни съоръжения и ремонт на съществуващите.

След оценка на състоянието на изградения бараж за защита на пътя с. Филипово – с. Осеново, при необходимост, да му се предвиди ремонт.

Мероприятията да се планират съгласно изискванията на Наредба № 4 /19.02.2013 г. за защита на горските територии от ерозия и порои и строеж на укрепителни съоръжения.

5. Защита на горските територии от болести и вредители и други повреди

При констатиране на повреди по насажденията и културите, причинени от биотични и абиотични фактори, освен санитарни сечи, да се предвидят мероприятия за борба с причинителите, съгласно Наредба № 12/16.12.2011 г. за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди.

Следва да се обърне по сериозно внимание на мероприятията за овладяване на повредите от суховършия по белия бор и зимния дъб, от боровата процессионка, черния имел, трахиомикозата, гниенето по зимния дъб и бука. От снеголом и снеговал страдат преди всичко бялборовите и черборовите насаждения и култури.

При планиране на мероприятията да се търси съдействие от Лесозащитна станция София.

Глава VI. Дейности по опазване на горските територии от пожари

Мероприятията са разработени за цялата територия в плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари. Тук да се направи извадка на проектираните мероприятия само за горите - държавна собственост.

Глава VII Лечебни и редки растения – да се направи извадка от раздела за биологичното разнообразие към инвентаризацията за горските територии – държавна собственост.

Да се посочат изискванията за опазване и ограничителните режими за ползване на лечебните и редките растения.

По сериозно внимание да се обърне на мероприятията за опазване на изчезващите и ендемични растителни видове в района, вкл. и на вписаните в „Червената книга” на България.

Глава VIII Защитени зони по „Натура 2000”

В горскостопанския план, като извадка от записката на инвентаризацията, в самостоятелна точка да се разработят подробно защитените зони по Закона за биологичното разнообразие в горските територии – държавна собственост , която да включва:

- подробно описание на площта на всяка от ЗЗ и анализ на състоянието им;
- проектирани мероприятия съобразно възприетите режими;
- мерки за опазване на защитените зони

Глава IX Санитарноохранителни зони (СОЗ)

Към момента на изработване на заданието няма обособени СОЗ на територията.

Ако до приключване на теренните работи Басейнова дирекция представи заповеди за обявени СОЗ, придружени със скици и координати към тях, за същите да се разработи отделна глава. В нея да се опишат подробно отделните СОЗ и пояси към тях – площ, отдели и подотдели, характеристика на площите и планираните мероприятия.

Глава X Еколого-икономически ефект от проектираните мероприятия

Да се разработи по методиката в Приложение № 23 към Наредба № 18.

Глава XI Обем на проектните работи за изработване на горскостопанския план

Разпределението на площта на горските територии – държавна собственост по категории на трудност е както следва:

Категория на трудност	Площ - ха	%
1	203	1,9
2	3032	0,3
3	167	15,6
4	8 868	82,2
Всичко	10 780	100,0

Глава XII Съдържание на горскостопанския план

1. Обяснителна записка в 4 екземпляра - по един за ИАГ, РДГ, ЮЗДП и ДГС, която да съдържа: природни и икономически условия, подробен анализ на досегашното стопанисване, основни насоки за организация на стопанството, данни от инвентаризацията, проектираните мероприятия, размер на ползуването на дървесина, пътно и сградно строителство.

2. Подробни таксационни описания – работен проект на хартиен и електронен носител в 2 екземпляра - по един за ЮЗДП и ДГС и в съкратен вид на електронен носител за ИАГ и РДГ с планирани горскостопански мероприятия, типове горски природни местообитания, кодове на защитените зони съгласно приложение 1 от Закона за биологичното разнообразие, кадастрални номера на горските територии и предвидените мероприятия за опазване на горските територии от пожари.

3. Карти (за картна основа да се ползват картите, изработени при инвентаризацията):

- Ориентировъчна карта, с отразени границите на горските територии, обект на горскостопанския план в подходящ мащаб;

- Карта на листовете (от инвентаризацията);

- Карта по видове собственост (от инвентаризацията);

- Карта на почвите (от инвентаризацията);

- Карта на геоложките формации (от инвентаризацията);

- Карта на землищата (от инвентаризацията);

- Карта на месторастенията (от инвентаризацията);

- Карта на санитарното състояние на гората (от инвентаризацията);

- Карти на проектираните мероприятия на ламинирана хартия с хоризонтали, с последните две цифри на кадастралните номера на имотите недържавна собственост и номера на масивите в М 1: 10 000.

- Карта на семепроизводствената база на стопанството в М 1: 10 000;

- Карта на дейностите по опазване на горските територии от пожари (от плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари);

- Карта на горските територии със защитни и специални функции (от инвентаризацията);

- Карта на типовете природни горски местообитания (от инвентаризацията);

- Карти на проектираните мероприятия на ламинирана хартия с хоризонтали, с последните две цифри на кадастралните номера на имотите недържавна собственост и номера на масивите в М 1: 10 000.

4. Приложения:

- Таблици за таксационна характеристика на горските територии, обект на плана;

- Списъци: на насажденията, запасът на които ще се определя чрез пълно клупиране и по МСМ; на насажденията в които е планирано подпомагане на възобновяването; на насажденията, в които са планирани технически сечи и сечи без материален добив; на отделите и подотделите по землища; на съкращенията на наименованията на дървесните видове;; на насажденията, които съгласно чл. 88, ал. 5 от ЗГ няма да се стопанисват като гора; на отделите и подотделите забранени за паша по землища; на несъответствията с КВС и/или кадастралната карта по землища.

- Протоколи от проведени съвещания, технически съвети, обществени обсъждания, ЕС и др;

- Протокол за категоризиране на горите по чл. 5 от Закона за горите (извадка от инвентаризацията);

- Ведомости от заложили временни пробни площи;

- Баланс на горските територи държавна собственост (отчетни форми от 1 ГФ до 7 ГФ - по видове гори и групи гори)=

Горскостопанският план да се изработи едновременно с инвентаризацията и в същите срокове.

Освен на хартиен носител, атрибутивната и графичната информация за извършената инвентаризация и изработените планове за ловностопанските дейности, за дейностите по

3

опазване на горските територии от пожари и на горскостопанския план да се представи и на магнитен носител, в приет от НУГ (ИАГ) формат, заедно с потребителския софтуер, съвместим с КВС. картите да се предадат в PDF формат.

Копие от инвентаризацията да се представи и на Общинската служба по земеделие/Службата по кадастър.